NORAKSTS
Lieta Nr.A42502106
AA43-1386-08/10

# SPRIEDUMS
## Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 31.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Osmane,
tiesneses S.Gintere un V.Zommere,

piedaloties pieteicējas *V.G.* pārstāvim *J.C.*, atbildētājas Braslavas pagasta padomes pārstāvei Inesei Ķikutei,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.G.* pieteikumu par Braslavas pagasta padomes 2005.gada 23.decembra lēmuma (sēdes protokola izraksta Nr.19, 6.punkts) atzīšanu par spēkā neesošu un jauna administratīvā akta izdošanu, sakarā ar *V.G.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 14.novembra spriedumu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 21.decembrī *V.G.* vērsās Braslavas pagasta padomē ar lūgumu par viņas īrētā dzīvokļa ēkā „Pagasta nams" Braslavas pagastā privatizāciju.

Izskatot *V.G.* iesniegumu, Braslavas pagasta padome 2005.gada 23.decembrī pieņēma lēmumu, ar kuru nolēma pēc ēkas tehniskās inventarizācijas un vērtības noteikšanas, pārdot izsolē pagasta padomes bilancē esošo ēku „Pagasta nams" (turpmāk arī – Pagasta nams) kopā ar saimniecības ēkām, bet Pagasta nama pārdošanas gadījumā *V.G.* piedāvāt citu apdzīvojamu platību.

[2] 2006.gada 18.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.G.* (tupmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Braslavas pagasta padomes 2005.gada 23.decembra lēmuma (sēdes protokola izraksta Nr.19, 6.punkts) (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums) atzīšanu par spēkā neesošu un jauna administratīvā akta izdošanu.

Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Pieteicēja no 1965.gada ir bijusi dzīvokļa tiesību lietotāja Pagasta namā, šī mūra dzīvojamā ēka bija uzcelta līdz 1920.gadam. Pamatojoties uz dzīvokļa īres tiesību lietošanu, ticis izdarīts pieteicējas

pieraksts pēc pastāvīgās dzīves vietas Pagasta namā, ko apliecina arī 1966.gada 24.marta ieraksts pasē.

1979.gada 21.aprīlī Braslavas pagasta padome izsniedza pieteicējai orderi Nr.125061 kā dzīvojamo telpu lietotājai un uz tā pamata pārjaunoja dzīvojamo telpu īres līgumu. Līdz šai dienai pieteicēja ir šīs viendzīvokļa mājas dzīvojamo telpu lietotāja.

[2.2] 2006.gada 17.augustā Braslavas pagasta padome uz pieteicējas atkārtoto pieteikumu par dzīvojamo telpu privatizāciju Pagasta namā atsūtīja skaidrojumu, kurā apliecināja, ka dzīvojamā ēka nav nepieciešama pašvaldības funkciju izpildei, bet nemainīja pārsūdzēto lēmumu.

Tādējādi Braslavas pagasta padome apliecināja, ka pieteicējai ir visas tiesības, lai likumā noteiktā kārtībā privatizētu dzīvojamās telpas.

[2.3] Pamatojoties uz 1983.gada 24.oktobra aktu Nr.4 par zemes nodošanu lietošanā un 1973.gada 11.maija zemes otrējās lietošanas tiesību aktu Nr.15, pieteicēja ir 0,5 ha lauksaimniecības zemes lietotāja Pagasta namam pieguļošajā teritorijā (kadastra apzīmējums Nr.66440010085).

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 2.decembrī saņemts Braslavas pagasta padomes (turpmāk arī – atbildētāja) rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka ēkas izsole 2006.gada 29.septembrī nav notikusi, tomēr ēka ir bīstamā stāvoklī, tai nepieciešams remonts un atbildētājai nav tam līdzekļu, tāpēc ēku nepieciešams ātrāk pārdot izsolē.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 14.novembra spriedumu *V.G.* pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu noraidīts.

Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem motīviem.

[4.1] Tiesa lietā konstatēja šādus apstākļus:

[4.1.1] pamatojoties uz Braslavas ciema padomes izpildu komitejas 1979.gada 21.aprīļa lēmumu Nr.25, pieteicējai ir izsniegts orderis, kas dod tiesības aizņemt vienu istabu 17m$^2$ platībā Pagasta namā;

[4.1.2] 1979.gada 1.aprīlī un 21.aprīlī atbildētāja ar pieteicēju noslēdza dzīvojamo telpu īres līgumu par viena dzīvokļa, kas sastāv no vienas istabas 17m$^2$ platībā izīrēšanu, bez termiņa, ar nosacījumu, kamēr pieteicēja strādā par apkopēju ciema padomē.

[4.1.3] 2005.gada 1.septembrī atbildētāja ar pieteicēju noslēdza dzīvojamās telpas īres līgumu par atsevišķa dzīvokļa, kas sastāv no 2 istabām 40m$^2$ platībā izīrēšanu Pagasta namā.

[4.1.4] 2005.gada 21.decembrī pieteicēja vērsās pie atbildētājas ar iesniegumu par viņai izīrētā dzīvokļa privatizāciju.

Ar pārsūdzēto lēmumu nolemts pārdot izsolē pagasta padomes bilancē esošo Pagasta namu, jo minētā ēka nav izmantojama kā daudzdzīvokļu ēka, un tādējādi arī pieteicējai izīrētais dzīvoklis netiek atsevišķi izdalīts, bet atbildētāja ir nolēmusi piedāvāt pieteicējai citu dzīvojamo platību Pagasta nama pārdošanas gadījumā. Pārsūdzētais

lēmums pamatots ar likuma „Par valsts un pašvaldības mantas atsavināšanu" 4.panta 1.punktu.

[4.1.5] Pieteicēja pieteikumam pievienojusi 2006.gada 24.jūlija Valsts vēstures arhīva izziņu Nr.5-G-6286, no kuras izriet, ka Pagasta nams ir dzīvojamā ēka.

Minēto izziņu pieteicēja bija iesniegusi atbildētājai, kura ar 2006.gada 17.augusta vēstuli Nr.3-14/282 paskaidroja, ka Pagasta nams nav dzīvojamā ēka, bet gan biroju ēka, kurā pieteicējai ir izīrēts viens dzīvoklis.

[4.1.6] Lietā ir Nekustamā īpašuma tehniskās inventarizācijas lieta, kurā norādīts, ka Pagasta nama galvenais lietošanas veids ir biroju ēkas, kā telpu grupas lietošanas veids noteikts biroja telpu grupa, telpu grupas Pagasta nams kopējā platība ir noteikta 350,2 $m^2$, tāda pati ir noteikta arī nedzīvojamo telpu platība.

[4.2] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) ir norādījis, ka prasījums par administratīvā akta atcelšanu, ar kuru personai ir atteikts piešķirt kādas tiesības, tiesā ir izskatāms kā prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (*sk.Senāta 2006.gada 2.novembra spriedumu lietā SKA-415/2006*).

Turklāt Senāts vairākos spriedumos ir atzinis, ka atteikums ir negatīvs administratīvs akts, kas neko nemaina personas tiesiskajā stāvoklī un tam nav turpinošas iedarbības. Līdz ar to nav iespējams runāt par atteikuma kā tāda spēka zaudēšanu vai atcelšanu. Atceļot atteikumu, personas tiesiskajā stāvoklī nekas nemainās. Tāpēc arī atteikuma gadījumā pieteikuma priekšmets tiesā ir labvēlīga administratīvā akta izdošana. Ja labvēlīga administratīvā akta izdošana nav iespējama, tad tiesa var vērtēt tikai atteikuma prettiesiskumu (*sk. Senāta 2007.gada 3.marta spriedumu lietā Nr.SKA-34/2007un 2007.gada 14.jūnija spriedumu lietā Nr.SKA-255/2007*).

Senāts ir atzinis, ka skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. To darot, tiesai jāņem vērā visi būtiskie apstākļi, neatkarīgi no tā, vai negatīvajā administratīvajā aktā, ar kuru atteikts apmierināt pieteicēja prasījumu, šie apstākļi ir norādīti. Administratīvais akts šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Tas izriet no tā, ka šādā gadījumā administratīvā akta (atteikuma izdot labvēlīgu aktu) atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. (*sk.Senāta 2006.gada 2.novembra spriedumu lietā SKA-415/2006*).

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta (dzīvokļa nodošana privatizācijai) izdošanas priekšnoteikumi.

[4.3] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 67.panta ceturtajai daļai iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi,

likumiem, Ministru kabineta noteikumiem, kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.

Atbilstoši APL 250.panta otrajā daļā noteiktajam, tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

Tiesa konstatēja, ka pārsūdzētais lēmums pamatots ar likuma „Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanu" 4.panta 1.punktu.

[4.4] Likuma „Par valsts un pašvaldības mantas atsavināšanu" 4.panta 1.punkts nosaka, ka pašvaldības mantas atsavināšanu var ierosināt, ja tā nav nepieciešama attiecīgās pašvaldības iestādēm to funkciju nodrošināšanai.

Citētā tiesību norma nosaka, ka gadījumos, kad pašvaldībai attiecīgais nekustamais īpašums nav nepieciešams, tā var ierosināt šī nekustamā īpašuma atsavināšanu.

Tomēr, kā izriet no lietas materiāliem, pieteicēja vērsusies ar iesniegumu par dzīvokļa privatizāciju, kas tiesas ieskatā, ir uzskatāms par privatizācijas ierosinājumu, tādējādi atbildētājai bija jālemj par attiecīgā dzīvokļa nodošanu vai nenodošanu privatizācijai.

Tas nozīmē, ka atbildētājai, konstatējot, ka pieteicēja vēlas privatizēt dzīvokli, kas atrodas nedzīvojamā mājā, bija jānoskaidro tā tiesību norma, kas attiecas uz minēto dzīvokli, kas atrodas nedzīvojamā ēkā, kurā minētais dzīvoklis nav izdalīts kā atsevišķa dzīvojamā telpa, privatizāciju.

Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatēja, ka pārsūdzētais lēmums satur kļūdainu pamatojumu.

[4.5] Tā kā tika saņemts pieteicējas iesniegums privatizēt viņai izīrēto dzīvokli, atbildētājas pienākums bija izdot administratīvo aktu, nosakot tā konkrētu saturu, proti, izdot labvēlīgu vai nelabvēlīgu administratīvo aktu, atbilstoši APL 65.panta trešajai daļai, kas noteic, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrēts saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

Tātad, konkrētajā gadījumā, atbildētājas pienākums bija apsvērt pārsūdzētā lēmuma satura lietderību, atbilstoši APL 66.pantam, proti, atbildētājai bija jālemj par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu.

[4.6] Pamatojuma trūkums, skatot pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu, var tikt uzskatīts gan par tik būtisku procesuālu pārkāpumu, ka tā dēļ administratīvais akts ir atceļams, gan par tādu pārkāpumu, kurš norādāms kā administratīvā akta trūkums, bet kurš pats par sevi nerada tādas tiesiskās sekas kā administratīvā akta atcelšana. Tas izvērtējams katrā konkrētajā gadījumā. Par galvenajiem kritērijiem izmantojami divi apstākļi: 1)vai saprātīgs administratīvā akta adresāts no attiecīgā administratīvā akta

pamatojuma varēja saprast, kāpēc attiecībā uz viņu izdots konkrētā satura administratīvais akts; 2) vai tiesa, pārbaudot attiecīgā administratīvā akta tiesiskumu, balstoties uz tā pamatojumu, var secināt, ka pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu (*sk. Senāta 2006.gada 14.novembra sprieduma lietā SKA-432/2006 10.punktu*).

Pārbaudot pārsūdzētajā lēmumā norādīto pamatojumu atbilstoši lēmumā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, tiesa nonāca pie secinājuma, ka šajā konkrētajā gadījumā kļūdaina lēmuma pamatojuma norādīšana ir atzīstama par būtisku procesuālu pārkāpumu un tas ir pietiekams pamats, lai pārsūdzēto lēmumu atzītu par prettiesisku un spēkā neesošu.

[4.7] Izvērtējot, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta (dzīvokļa nodošana privatizācijai) izdošanas priekšnoteikumi, tiesa nonāca pie secinājuma, ka pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[4.8] Izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, tiesa secināja, ka dzīvoklis, kuru pieteicēja vēlas privatizēt, atrodas pagasta padomes ēkā, un būves galvenais izmantošanas veids saskaņā ar inventarizācijas lietu, ir biroju ēkas.

Tiesa konstatēja, ka pieteicēja vēlas privatizēt dzīvokli, kas atrodas nedzīvojamā ēkā. Šajā gadījumā no tiesību normu piemērošanas viedokļa svarīgs ir visai būvei noteiktais galvenais izmantošanas veids, kas konkrētajā gadījumā ir biroju ēkas.

Turklāt, saskaņā ar lietā esošajiem materiāliem, minētais dzīvoklis Pagasta namā nav nodalīts kā dzīvojamās telpas.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms, jo Braslavas pagasta padomes nekustamais īpašums Pagasta nams ir reģistrēts kā administratīvā jeb biroju ēka, kurā nav izdalīts atsevišķs dzīvoklis kā dzīvojamās telpas, un tādējādi tā nav pakļauta privatizācijai saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju".

[4.9] Ņemot vērā, ka dzīvoklis, kurā dzīvo pieteicēja, pēc būtības ir nedzīvojamās telpas, tad pieteicējai nav tiesību ierosināt šī dzīvokļa privatizāciju, tomēr tas nozīmē vien to, ka pieteicēja nevar iegūt īpašumā pašvaldībai piederošu īpašuma objektu kārtībā, kāda ir noteikta likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju".

Tomēr tas nenozīmē, ka pieteicējai vispār nav tiesību privatizācijas procesā iegūt savā īpašumā pašvaldībai piederošu īpašuma objektu vai tā daļu.

Šādas tiesības pieteicēja var realizēt saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju". Minētais likums nosaka kārtību, kādā pašvaldības īpašuma objekts ir nododams privatizācijai, kā arī nosaka pašvaldības tiesības atteikties nodot privatizācijai pašvaldības īpašuma objektu.

[4.10] Kā izriet no pārsūdzētā lēmuma, tad atbildētājai minētais īpašuma objekts nav nepieciešams savu funkciju pildīšanai, tādējādi, atbildētāja, pamatojoties uz likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" noteikto, ir pieņēmusi lēmumu par minētā īpašuma objekta nodošanu privatizācijai, piemērojot pārdošanas metodi, pārdodot minēto īpašuma objektu izsolē.

Pie šādiem apstākļiem tiesa secināja, ka tai nav tiesību pašvaldības vietā pieņemt lēmumu par pašvaldības īpašuma objekta nodošanu vai nenodošanu privatizācijai.

[4.11] Pieteicēja ir norādījusi, ka Pagasta nams saskaņā ar 2006.gada 24.jūlija Valsts vēstures arhīva izziņu Nr.5-G-6286 ir dzīvojamā ēka.

Tomēr tiesa konstatēja, ka Pagasta nama inventarizācijas lietā ir ieraksts par to, ka minētā ēka pilnībā ir nedzīvojamā ēka, proti, biroju ēka.

Arī no Valsts vēstures arhīva 2006.gada 16.augusta vēstules ar Nr.5-V-6881 izriet, ka Pagasta nams ir saimniecības ēka, tomēr, ņemot vērā, ka Valsts Statistikas pārvaldes 1939.gada zemes īpašuma lapās nav uzskaitītas saimniecības ēkas, tad Pagasta nams ir ierakstīts ailē „dzīvojamā ēka".

Arī no Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas Kadastra izziņas izriet, ka Pagasta nams ir biroju ēka, bet pagrabs, klēts un šķūnis ir nedzīvojamo ēku palīgēkas.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka nav pamatots pieteicējas apgalvojums, ka Pagasta nams ir dzīvojamā ēka.

[4.12] Pieteicēja ir iebildusi pret Pagasta nama pārdošanu izsolē, jo pati vēlas to iegādāties.

Minēto argumentu tiesa noraidīja kā nepamatotu, jo pašvaldības īpašuma objektu, proti, nedzīvojamo ēku, privatizēšanas kārtību nosaka likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju".

Minētā likuma 2.pants nosaka privatizācijas metodes, tajā skaitā arī pārdošanas metodi, savukārt šā likuma 3.pantā cita starpā noteikts, ka gadījumā, ja tiek piemērota pārdošanas metode, tad šādu nekustamā īpašuma objektu var pārdot izsolē.

Tādējādi, tiesa atzina, ka atbildētāja ir rīkojusies tiesību normās noteikto pilnvaru robežās.

[4.13] Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, tiesa atzina, ka konkrētajā tiesiskajā situācijā nav pamatots un ir noraidāms pieteicējas prasījums par jauna administratīvā akta izdošanu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 14.novembra spriedumu *V.G.* iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Jau tiesas sēdē pieteicēja norādījusi, ka atbilstoši PSRS Ministru Padomes 1953.gada 21.oktobra lēmuma Nr.2666-1124c „Nolikums par pasēm" 23.punktam pierakstoties, milicijas nodaļā tiek iesniegti pase [..], mājas grāmata, adresu lapiņas, personīgs pases turētāja iesniegums ar mājas

valdītāja apliecinājumu par dzīvojamās platības esamību un personas piekrišana pieraksta veikšanai.

[5.2] Atbildētāja nav spējusi paskaidrot, kur atrodas Pagasta nama mājas grāmata, kurā ir atspoguļots telpu izmantošanas mērķis.

[5.3] Tiesa, izdarot atsauci uz inventarizācijas lietu, nav vērtējusi faktu, ka ar īres attiecībām var tikt apgrūtināta tikai dzīvojamā telpa.

[6] Administratīvajā apgabaltiesā 2008.gada 7.janvāri saņemts Braslavas pagasta padomes paskaidrojums sakarā ar *V.G.* apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka atbildētāja neatzīst pieteicējas apelācijas sūdzību, kā arī norāda, ka Pagasta namam nekad nav bijusi mājas grāmata.

[7] Tiesas sēdēs pieteicējas pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja, atbildētājas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Tiesas sēdē nopratinātas liecinieces *A.V.* un *M.M.*.

## Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, liecinieku liecības, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa lietā konstatē turpmāk minētos apstākļus.

[9.1] Pamatojoties uz Braslavas ciema padomes izpildkomitejas 1979.gada 21.aprīļa lēmumu Nr.25 pieteicējai izsniegts orderis Nr.125061 par dzīvojamās platības – vienas istabas ar platību 17 $m^2$ – piešķiršanu Limbažu rajona Braslavas ciemā. Dzīvojamā platība piešķirta no Braslavas ciema telpām (*lietas 6.lapa*).

[9.2] 1979.gada 1.aprīlī un 1979.gada 21.aprīlī atbildētāja noslēdza ar pieteicēju dzīvojamās telpas īres līgumu par viena dzīvokļa 17 $m^2$ platībā izīrēšanu pieteicējai, dzīvojamās telpas īres līguma 1.punktā paredzot, ka līgums ir beztermiņa, ar nosacījumu, kamēr strādā par apkopēju ciema padomē (*lietas 7.-10.lapa*).

[9.3] Pieteicējai 1978.gada 4.decembrī izsniegtajā pasē IV-ME Nr.727649 norādīta dzīves vieta – „Izpildkomitejā". Pieraksta datums – 1966.gada 24.marts (*lietas 5.lapa*).

[9.4] 2005.gada 1.septembrī atbildētāja noslēdza ar pieteicēju dzīvojamās telpas īres līgumu par dzīvojamās telpas, kas sastāv no atsevišķa dzīvokļa ar kopējo platību 40 $m^2$, izīrēšanu pieteicējai Pagasta namā. Īres līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku (*lietas 11.-12.lapa*).

[9.5] Latvijas Valsts Vēstures arhīva 2006.gada 24.jūlija izziņā Nr.5-G-6286 par Pagasta nama ēkām norādīts, ka līdz 1920.gadam uzcelta viena

mūra dzīvojamā ēka ar jumta izbūvi, viena koka seklā kūts (stallis), viena koka dziļā kūts (stallis), viens koka mašīnu šķūnis, viens mūra pagrabs (*lietas 14.lapa*).

[9.6] Latvijas Valsts Vēstures arhīva 2006.gada 16.augusta vēstulē Nr.5-V-6881 „Par ēkas statusu" norādīts, ka Valsts Statistikas pārvaldes 1939.gada zemes īpašuma lapās, kurās uzskaitītas saimniecības ēkas, nav tādas ailes „pagasta nams", tāpēc Braslavas pagasta nams ierakstīts ailē „dzīvojamā ēka". Vēstulē arī norādīts, ka Latvijas Republikas laikā (1918.g.-1940.g.) šī līdz 1920.gadam uzceltā ēka (celtniecības gads nav uzrādīts) bijusi pagasta valdes ēka (*lietas 31.lapa*).

[9.7] No Braslavas pagasta padomes pamatlīdzekļu uzskaites reģistra no 1992.gada līdz 2000.gadam un pamatlīdzekļu kartītes no 2000.gada līdz 2005.gadam redzams, ka Pagasta nams ir ciema (pagasta) padomes ēka (*lietas 48.-49., 53.lapa*).

[9.8] Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas 2006.gada 20.janvāra kadastra izziņā norādīts, ka Pagasta nama liters 1 ir biroju ēkas, liters 2., 4., 5 nedzīvojamo ēku palīgēkas (pagrabs, klēts, šķūnis) (*lietas 36.lapa*).

[9.9] Valmieras zonālā arhīva izrakstā no Alojas rajona Braslavas ciema darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas 1950.gada 1.februāra akta norādīts, ka pēc saraksta minētās bijušās Braslavas pagasta darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas mantas (t.sk., pagasta nama ēku) nodod bijušais pagasta izpildu komitejas priekšsēdētājs Lietiņš Antons Braslavas ciema darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas priekšsēdētājam Rīsbergs Ernestam (*lietas 58.lapa*).

[9.10] No nekustamā īpašuma inventarizācijas lietas redzams, ka ēkas Pagasta nams galvenais lietošanas veids ir biroju ēkas. Kā telpu grupas lietošanas veids noteikts biroja telpu grupa, telpu grupas Pagasta nams kopējā platība ir noteikta 350,2, tāda pati ir noteikta arī nedzīvojamo telpu platība (*lietas 163.-184.lapa*).

[9.11] Zemesgrāmatā Pagasta nams ierakstīts kā biroju ēka ar palīgēkām (pagrabs, klēts, šķūnis) (*149.lapa*).

[9.12] Braslavas pagasta padomes 2006.gada 31.janvāra uzziņā Nr.3-11/29 norādīts, ka 1949.gadā, nodibinoties kolhoziem, Pagasta nams tika izmantots kā pagasta nams un kā pagasta nams nekustamais īpašums darbojās līdz 2004.gadam (*lietas 158.lapa*).

[9.13] Ar 2005.gada 21.decembra pieprasījumu pieteicēja vērsusies Braslavas pagasta padomē ar lūgumu atļaut privatizēt dzīvokli (kopējā platība 40 $m^2$), ko īrē kopš 1965.gada (*lietas 147.lapa*).

[9.14] Ar pārsūdzēto lēmumu atbildētāja nolēma pēc ēkas tehniskās inventarizācijas un vērtības noteikšanas pārdot izsolē atbildētājas bilancē esošo Pagasta namu kopā ar saimniecības ēkām, paskaidrojot, ka pieteicējai ir tiesības piedalīties Pagasta nama izsolē, jo atsevišķi dzīvoklis netiks izdalīts. Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka Pagasta nams nav celts un

nav arī izmantojams kā daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, tādēļ atsevišķi dzīvoklis netiek izdalīts privatizācijai (*lietas 13.lapa*).

[10] Pieteicēja lūgusi tiesu atzīt par spēkā neesošu pārsūdzēto lēmumu, uzlikt par pienākumu atbildētājai veikt darbības Pagasta nama privatizācijai un atļaut pieteicējai privatizēt dzīvojamās telpas Pagasta namā ar kopējo platību 48 $m^2$.

Kā ir atzīts Senāta praksē, izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt (*sk. Senāta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2007 17.punktu*).

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies (*sk. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu*), proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi (*sk. Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu*). Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi (*sal. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesai konkrētajā gadījumā jāpārbauda, vai attiecībā uz pieteicēju pastāv tiesību normā paredzētie priekšnoteikumi viņai izīrēto telpu Pagasta namā privatizēšanai, proti, vai Pagasta nams ir privatizācijas objekts likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju (turpmāk – Privatizācijas likums) izpratnē.

[11] Saskaņā ar Privatizācijas likuma 2.pantu šis likums nosaka valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizācijas kārtību, un tā mērķis ir attīstīt nekustamā īpašuma tirgu un veicināt dzīvojamo māju sakopšanu, aizsargājot iedzīvotāju intereses.

Lietā nav strīda, ka Pagasta nams ir Braslavas pagasta pašvaldības īpašumā, lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir tiesības privatizēt viņai izīrētās telpas Pagasta namā Privatizācijas likumā noteiktajā kārtībā.

Pieteicēja uzskata, ka viņai izīrētās telpas atrodas dzīvojamā ēkā un viņai ir tiesības uz šo telpu privatizāciju. Pieteicēja arī uzskata, ka Pagasta nams ir viendzīvokļa māja.

Atbildētāja pārsūdzētajā lēmumā norāda, ka Pagasta nams nav celts un nav arī izmantojams kā daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, tādēļ atsevišķi dzīvoklis netiek izdalīts privatizācijai.

[12] Privatizācijas likuma 1.pants noteic, ka daudzdzīvokļu dzīvojamā māja ir dzīvojamā māja, kurā saskaņā ar mājas inventarizācijas plānu ir vairāk nekā viens dzīvoklis (..), savukārt viendzīvokļa māja ir dzīvojamā māja, kurā saskaņā ar mājas inventarizācijas plānu ir viens dzīvoklis (..).

Ievērojot minētajā normā noteikto, apgabaltiesai jānoskaidro, vai Pagasta namam ir dzīvojamās mājas statuss, proti, vai uz Pagasta namu ir attiecināms Privatizācijas likums.

[13] Apgabaltiesa turpmāk minēto apsvērumu dēļ atzīst, ka Pagasta nams nav dzīvojamā māja un tāda nav bijusi arī ne pirms, ne pēc Privatizācijas likuma spēkā stāšanās dienas (1995.gada 25.jūlija).

[13.1] Lai arī Latvijas Valsts Vēstures arhīva izziņā (sk. [9.5] punktu) par Pagasta nama ēkām norādīts, ka līdz 1920.gadam uzcelta viena mūra dzīvojamā ēka ar jumta izbūvi, Latvijas Valsts Vēstures arhīvs ir izskaidrojis (sk. [9.6] punktu), kāpēc Pagasta nams ierakstīts ailē „dzīvojamā ēka" – jo Valsts Statistikas pārvaldes 1939.gada zemes īpašuma lapās, kurās uzskaitītas saimniecības ēkas, nav tādas ailes „pagasta nams". No iepriekš minētās Latvijas Valsts Vēstures arhīva informācijas izriet, ka jau sākotnēji (līdz 1920.gadam) Pagasta nams nebija dzīvojamā ēka. No Latvijas Valsts Vēstures arhīva sniegtās informācijas izriet, ka Pagasta nams laikā no 1918.gada līdz 1940.gadam bija pagasta valdes ēka – tātad, nedzīvojamā ēka. Apelācijas sūdzībā norādītais, ka šajā ēkā ar dzīvokli pirmās brīvvalsts periodā tika nodrošināts pagasta skrīveris, nenozīmē, ka pagasta valdes ēka šajā periodā tādēļ būtu uzskatāma par dzīvojamo ēku.

[13.2] To, ka Pagasta nams ir bijusi nedzīvojamā ēka, apstiprina arī Valmieras zonālā arhīva izraksts no Alojas rajona Braslavas ciema darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas 1950.gada 1.februāra akta (sk. [9.9.]), no kura secināms, ka Pagasta nams šajā laikā bija pagasta nama ēka.

[13.3] Faktu, ka Pagasta nams nav bijusi dzīvojamā ēka, apstiprina arī Braslavas pagasta padomes pamatlīdzekļu uzskaites reģistrs un pamatlīdzekļu kartīte (sk.[9.7]). No minētajiem dokumentiem redzams, ka laikā no 1992.gada līdz 2005.gadam Pagasta nams ir bijis ciema (pagasta) padomes ēka. Šo faktu apstiprina arī Braslavas pagasta padomes uzziņa (sk. [9.10]), no kuras secināms, ka 1949.gadā, nodibinoties kolhoziem, Pagasta nams tika izmantots kā pagasta nams un kā pagasta nams nekustamais īpašums darbojās līdz 2004.gadam.

[13.4] Arī ieraksts pieteicējas pasē par dzīves vietu (sk. [9.3]), ka pieteicēja ir pierakstīta „Izpildkomitejā", apstiprina, ka pieteicējas dzīves vieta 1966.gada 24.martā nav reģistrēta dzīvojamā mājā, bet iestādē.

[13.5] No Pagasta nama inventarizācijas lietas (sk. [9.10]) izriet, ka Pagasta namā nav neviena dzīvokļa, tā galvenais izmantošanas veids ir biroju ēkas, tātad Pagasta nams arī šobrīd, tāpat kā līdz šim, ir nedzīvojamā ēka.

Ievērojot iepriekš konstatēto, apgabaltiesa secina, ka pieteicēja vēlas privatizēt viņai īres lietošanā nodotās telpas nedzīvojamā ēkā.

[14] Atbilstoši Privatizācijas likuma 74.panta pirmajai daļai visas valsts un pašvaldību dzīvojamās mājas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nodotas ekspluatācijā, nododamas privatizācijai, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus. Minētā panta astotā daļa noteic, ka nedzīvojamās ēkās (skolās, stacijās un citās tamlīdzīgās ēkās) esošie dzīvokļi netiek privatizēti saskaņā ar šo likumu.

Apgabaltiesa atzīst, ka tā kā Pagasta nams ir nedzīvojamā ēka, tad atbildētājai nebija ne likumīga pamata, ne pienākuma nodot Pagasta namu privatizācijai un atļaut pieteicējai privatizēt viņai izīrētās telpas saskaņā ar Privatizācijas likumu, jo Pagasta nams nav privatizācijas objekts šā likuma izpratnē – Pagasta nams nav daudzdzīvokļu māja, kurā saskaņā ar inventarizācijas plānu ir vairāk kā viens dzīvoklis. Lietā nav strīda, ka Pagasta namā nav citu īrnieku, izņemot pieteicēju, un nav arī citu telpu, kuras būtu paredzētas dzīvošanai (*lietas 190.lapa*).

Nepamatots ir pieteicējas arguments, ka Pagasta nams ir viendzīvokļa māja, jo, pirmkārt, apgabaltiesa jau konstatēja, ka Pagasta nams ir nedzīvojamā ēka, kas izslēdz tās nodošanu privatizācijai, bet viendzīvokļa mājai saskaņā ar Privatizācijas likumu ir jābūt dzīvojamai mājai, otrkārt, Pagasta nams arī saskaņā ar inventarizācijas plānu nav viendzīvokļa māja (*lietas 163.-184.lapa*), treškārt, Pagasta namā, kura kopējā platība ir 350,2 $m^2$, bez pieteicējai izīrētajām telpām, kuru platība saskaņā ar īres līgumu ir 40 $m^2$, atrodas arī citas telpas, piemēram, divas bibliotēkas telpas (47,6 $m^2$), halle (23,7 $m^2$), zāle (95,1 $m^2$), skatuve (35,1 $m^2$) (*lietas 165.lapa*).

[15] Apgabaltiesa nevērtē Pagasta nama kadastrālās uzmērīšanas izpildītājas *M.M.* un kadastrālās uzmērīšanas darba pārbaudītājas *A.V.* liecības (*lietas 190.-192.lapa*), jo tam, kā 2006.gada 18.janvārī tika veikta

Pagasta nama inventarizācija un darba pārbaude, nav nozīmes lietā. Konkrētajā lietā tiesai nav jāpārbauda Pagasta nama inventarizācijas norise, bet atbilstoši pieteikuma priekšmetam bija jāvērtē, vai pieteicējai ir tiesības privatizēt viņai izīrētās telpas Pagasta namā saskaņā ar Privatizācijas likumu.

[16] Ievērojot iepriekš konstatēto, ka pieteicējai Pagasta namā izīrētās telpas nav privatizējamas Privatizācijas likumā noteiktajā kārtībā, apgabaltiesa secina, ka *V.G.* pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidīja *V.G.* pieteikumu.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda:**

atzīt par nepamatotu un noraidīt *V.G.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Braslavas pagasta padomei veikt darbības ēkas „Pagasta nams" privatizācijai un pieņemt lēmumu par *V.G.* izīrēto telpu ēkā „Pagasta nams" nodošanu privatizācijai.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /*paraksts*/ M.Osmane

Tiesneses /*paraksts*/ S.Gintere

/*paraksts*/ V.Zommere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese M.Osmane
Rīgā, 2009.gada 31.martā